

Kimmo Kiljunen sd

Kirjallinen kysymys ulkomailla asuvien suomalaisten eläkkeistä

Eduskunnan puhemiehelle

Eläketurvakeskuksen mukaan yli 52 000 suomalaista eläkkeensaajaa asui ulkomailla vuoden 2022 lopussa. Pelkkää kansaneläkettä maksetaan ulkomaille noin 25 000 henkilölle, ja heistä valtaosa eli 18 000 asuu Ruotsissa. Kela kertoo maksaneensa kansaneläkkeitä ulkomaille 43,3 miljoonaa euroa vuonna 2023.

Mediatietojen mukaan Suomi lopettaa kansaneläkkeiden maksamisen ulkomailla asuville suomalaisille valtion talouden säästöpäätöksiensä seurauksena vuodenvaihteesta lähtien. Hallitus pohjaa ratkaisunsa EU-tuomioistuimen vuonna 2017 tekemään päätökseen, jota Ruotsi on noudattanut vuodesta 2023 lähtien. Tämän mukaisesti Ruotsin takuueläke on osa minimitoimeentuloa, jota maksetaan vain maassa asuville. Suomen hallitus katsoo nyt kansaneläkkeen olevan tähän verrattava etuus, joka kuuluu vain Suomessa asuville eläkeläisille.

Kansaneläkettä maksetaan, kun muu eläketulo on yksinasuvalla alle 1 601 euroa ja parisuhteessa alle 1 435 euroa kuukaudessa. Työeläkkeen määrä vaikuttaa myös kansaneläkkeeseen, jonka enimmäismäärä on 776 euroa kuukaudessa eläkkeensaajalle, jolla ei ole työeläketuloja.

Suomen hallituksen päätös on herättänyt suurta hämmennystä Ruotsissa. Muun muassa Ruotsin entinen puolustusministeri Peter Hultqvist on esittänyt kirjallisen kysymyksen valtiovarainministerille asiasta. Myös ulkomailla asuvat suomalaiset eläkkeensaajat ovat olleet järkyttyneitä hallituksen äkillisestä päätöksestä, joka vaikuttaa suoraan heidän toimeentuloonsa. Kaiken kaikkiaan hallituksen jyrkkä näkökulma suomalaisen oikeuteen saada kansaneläkettä ulkomailla on eriskummallinen ja huolestuttava.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Onko Ruotsin ja Suomen hallitusten välillä olemassa sopimus, johon perustuen Ruotsi maksaa Ruotsissa asuvien suomalaisten peruseläketurvan, jos Suomi lakkauttaa näiden henkilöiden kansaneläkkeiden maksamisen,

onko Suomella muiden valtioiden kanssa solmittuja sopimuksia, joihin perustuen sopijavaltiot maksaisivat maassaan asuvien toisen valtion kansalaisten eläkkeitä ja

Kirjallinen kysymys KK 174/2024 vp

onko ministerin mielestä kohtuullista, että hallituksen kansaneläkkeiden maksamisen äkillinen lopettamispäätös muuttaa kokonaan usein monia vuosia ulkomailla asuneiden suomalaisten eläkkeensaajien elämän ja toimeentulon?

Helsingissä 29.4.2024

Kimmo Kiljunen sd